

LAUKAAN KUNTA

Lupa- ja valvontalautakunta
PL 6
41341 LAUKAA

PÄÄTÖS

Maa-aineslain mukaisessa lupa-asia

Dnro: 206/11.03.03.00/2025

Kokouspäivä: 20.5.2025

Julkaisupäivä: 28.5.2025

ASIA

Maanrakennus & Kuljetus Anttonen Oy:n maa-aineslain 4 §:n mukainen lupa maa-ainesten (hiekkä ja sora) ottamiseen. Päätös sisältää maa-aineslain 21 §:n mukaisen ratkaisun toiminnan aloittamisesta muutoksenhausta huolimatta.

HAKIJA

Maanrakennus & Kuljetus Anttonen Oy
Riiheläntie 20
44250 Äänekoivisto
Y-tunnus: 0545107-0

OTTAMISALUE

Haapasuo 410-408-8-33, Haapasuon sora-alue 410-408-8-67

MAANOMISTAJAT

Haapasuo, [REDACTED]
Haapasuon sora-alue, Osk Äänekosken Kak

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-aineslain 4 § 1 momentti.

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Hakemus on tullut vireille 10.3.2025.

LUPA- JA SOPIMUSTILANNE

Kiinteistöllä on voimassa kaavoitus ja rakennuslautakunnan 22.2.2017 § 23 myöntämä maa-aineslupa. Lupa on voimassa 4.4.2027 saakka. Tällä luvalla on tarkoitus korvata aiempi lupa.

ALUEEN KAAVOITUS

Alueella ei ole asema- eikä yleiskaavaa. Keski-Suomen maakuntakaavassa on suunnitelma-alueella merkintänä biotalouteen tukeutuva alue ja alueen länsireunan tuntumassa ulkoilureittimerkintä.

OTTOALUEEN SIJAINTI, NYKYTILA JA YMPÄRISTÖ

Alue sijaitsee Laukaan kunnassa Haapalan kylän pohjoisosassa lähellä Äänekosken kaupungin rajaa Korkeakosken maantien länsipuolella. Laukaan keskusta on matkaa maanteitse 17 km ja Suolahden keskusta 8 km. Kantatie 69:lle on matkaa 3 km.

HAKEMUS JA OTTOSUUNNITELMA**Tiedot haettavasta ottamisalueesta ja ottomääristä**

Lupaa haetaan 10 vuodeksi yhteensä 225 000 k-m³:n maa-ainesten ottoon. Ottamissuunnitelma korvaa alueelle olevan maa-ainesten ottamisluvan (Kaavoitus ja rakennuslautakunta 22.2.2017 § 23). Alue on osin avattu maa-ainesten otolle ja muilta osin kasvaa pääasiassa suurehkoa mäntymetsää. Alue on omistajallaan metsätalouskäytössä eikä

sisällä erityisiä luontoarvoja tai metsälain erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Alueella on lisäksi tarkoitus murskata kiviä, tätä varten tehdään meluilmoitus. Maa-aines tullaan käyttämään Laukaan ja lähiympäristön rakentamisen tarpeisiin.

Kulku ottamisalueelle tulee Haapasuo-Vatia maantieltä (16759) olemassa olevasta liittymästä olemassa olevaa tietä pitkin. Korkeakoskientien kautta kuljetetaan mahdollisesti pieniä määriä maa-aineksia ja tätä varten haetaan tarvittaessa erikseen liittymälupa kuljetuksille.

Suunnitelma-alue rajautuu etelässä tilaan Rantaharju [REDACTED] ja eteläkulmaltaan tilaan Lisä-Rajala [REDACTED], lännessä Haapasuon tilan metsätalousalueeseen. Luoteessa maa-ainesten ottamisalueena olleeseen tilaan Haapasuon sora-alue 8-67. Koillisessa suunnitelma-alue rajautuu tilaan Korkeakoski 410-895-1-6761. Tilalla kulkee Suolahti-Korkeakoski maantie. Suunnitelma-alueen länsireunalla kulkee Keski-Suomen maakuntaura.

Kartta-aineisto ja termit

Alue on kartoitettu uudiskartoituksena GPS-mittauksena tammikuussa 2025. Koordinaatisto on ETRS-TM35 ja korkeustaso N₂₀₀₀. Korkeuspisteiksi mitattiin alueella olevien pyykkien ja pohjavesiputken päät. Pohjakartta on tehty mittakaavaan 1:2000 kahden metrin korkeuskäyrä välein.

Rajanaapurit, lähimmät häiriintyvät kohteet sekä muut häiriölle alttiit kohteet

Lähin asuinrakennus sijaitsee ottamisalueen eteläreunasta 150 metriä etelään ja lähin lomakiinteistö suunnitelma-alueelta 700 m lounaaseen.

Pohjavesiolosuhteet ja talousvesikaivot

Alue sijaitsee Sirkkaharjun 2-luokan pohjavesialueella (0977451). Alueen länsireunan tuntumassa on pohjavesiputki. Putki on laadultaan 110 mm pvc-putki, joka hakijan arvion mukaan soveltuu myös laadullisten näytteiden ottoon. Pohjavesiputken pohjavesitasoa on seurattu neljä kertaa vuodessa vuodesta 2019 alkaen ja seurantaa jatketaan samalla tavalla tulevaisuudessa. Pohjavesitaso on vaihdellut tasolla 116,9-117,52.

Lähin vesistö on Vääräjärvi, joka sijaitsee ottoalueelta 650 m kaakkoon ja sen pinta on tasolla 124,5. Haapajärvi sijaitsee ottamisalueen eteläkulmasta 800 metriä lounaaseen ja sen pinta on tasolla 109,4.

Lähimmät kiinteistöt alle 500 m etäisyydellä ottoalueesta kuuluvat Haapasuo-Haapalan vesiosuuskunnan vesijohtoverkkoon, eikä hakijan tiedossa ole talousvesikaivoja ottoalueen läheisyydessä.

Suojelualueet

Lähin muinaismuistokohde on Runnin lähteen kiinteä muinaisjäännös alueelta 700 m kohti etelää. Lähin Natura-alue on Hietasyrjänpää-Sirkkaharjun Natura-alue 700 m alueen luoteispuolella.

Ottamistoiminta

Aineksen ottaminen tapahtuu vuosien 2025-2035 aikana. Kaivussyvyudet ja suunta ilmenevät suunnitelmakartasta. Alin ottotaso on suunniteltu aiemman luvan mukaiseen tasoon 124,0, mikä on yli 6 metriä ylempänä alinta mitattua pohjavesitasoa. Alueelta kuoritaan pintamaa pois ja läjitetään ottoalueen reunoille. Pintamaa käytetään luiskien viimeistelyyn ottamisen loputtua. Alueelle tulevan tien pölynsidontaa tehdään tarvittaessa kastelemalla. Kalustona ottamisessa käytetään maa-ainesten ottamiseen tarvittavaa kuormaus- ja kuljetuskalustoa. Alueella ei säilytetä öljyä eikä huolleta koneita. Alueella

suoritettavaan murskaustoimintaan tehdään tarvittaessa meluilmoitus. Kaivun aikana syntyvät jyrkät luiskat suojataan lippusiimalla. Alueenrajauspaalut, luiskamallit ja korkeushäkit rakennetaan luvan myöntämisen jälkeen.

Suunnitelma-alueen pinta-ala on 5,18 ha. Ottamisalueen pinta-ala on 3,10 ha.

Alue jakaantuu tilojen 8-33 ja 8-67 kesken:

Tila	suunnitelma-alue	ottamisalue	massamäärä
8-33	4.37 ha	2.50 ha	192 000 m ³
8-67	0.81 ha	0.60 ha	33 000 m ³
yhteensä	5.18 ha	3.10 ha	225 000 m ³

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Pintamaita arvioidaan syntyvän 10 000 m³-ktr ja kantoja ja hakkuutähteitä 800 m³-ktr. Pintamaat käytetään alueen maisemointiin, kannot ja hakkuutähteet haketetaan.

Alueen jälkihoito ja myöhempi käyttö

Materiaalin oton jälkeen alueen pohja tasoitetaan ja reunalle varastoitu pintamaa levitetään. Metsitys tapahtuu luontaisesti. Mikäli luontainen metsittyminen pitkittyy, täydennetään metsitystä männyntaimien istutuksella. Alueen luiskat luiskataan kaltevuuteen 1:3. Arvio alueen jälkihoitotoimenpiteiden kustannuksista on 5000 euroa.

Arvio toiminnan vaikutuksista ympäristöön

Alueen maa-ainesten otto muuttaa maisemakuvaa. Alueen maa-ainesten ajo kuormittaa jonkin verran lähiteitä. Maa-ainesten oton jäädessä tuntuvasti pohjaveden pinnan yläpuolelle turvautuvat pohjavedet. Suurimpana riskinä alueella voitaneen pitää maaperän likaantumisvaaraa, joka voi aiheutua alueella koneiden tankkauksen ja käytön yhteydessä käsiteltävistä poltto- ja voiteluaineista sekä laitteissa ja koneissa käytettävien hydraulikkaöljyvuotojen riskistä. Alueella työskenneltäessä kiinnitetään erityistä huomiota laitteiden ja koneiden kuntoon sekä öljyn ja polttoaineiden huolelliseen käsittelyyn.

Alueelle varataan imeytysturvetta koneista aiheutuvien öljyvahinkojen varalle, jolloin vahingon sattuessa voidaan välittömästi ryhtyä asianmukaisiin torjunta toimenpiteisiin, joilla vaara pilaantumisen leviämisestä saadaan poistettua. Mikäli toiminnanharjoittaja ei varmuudella torjuntatoimiin kykene, hälyttää se pelastuslaitoksen apuun.

Ympäristöhaittojen vähentämiseksi suunnitellut toimenpiteet, arviot toimintaan liittyvistä riskeistä, onnettomuuksien estämiseksi suunnitelluista toimista ja sekä toiminnan ympäristövaikutusten tarkkailusta hoidetaan viranomaisten vaatimassa laajuudessa.

Hakemus toiminnan aloittamisesta muutoksen hausta huolimatta

Lupaa haetaan toiminnan aloittamiselle muutoksenhausta huolimatta, koska nyt suunniteltu otto kohdistuu olemassa olevan toiminnan jatkamiseen. Alue on osin jo avattu maa-ainesten ottamista varten ja näin ollen toiminnan jatkaminen ei olennaisesti muuta alueen tilaa tai aiheuta muutoksia lähialueen ympäristön tai suojeltavien luontoarvojen tilaan.

Hakemuksen liitteenä:

- hallintaoikeusselvitys ottamispaikkaan
- kiinteistön omistajan suostumus luvan hakemiseen
- luettelo rajanaapureista
- ottamissuunnitelma liitteineen
- kaivannaisjätesuunnitelma

ASIAN KÄSITTELY

Tiedottaminen

Hakemuksesta on kuulutettu julkisella kuulutuksella Laukaan kunnan verkkosivuilla 17.3.-23.4.2025. Naapureiden kuuleminen on suoritettu.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunnot Keski-Suomen ELY-keskukselta ja Laukaan vapaa-aikapalveluilta. Keski-Suomen ELY-keskuksen Liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualue on antanut oman lausunnon hakemuksesta naapurin kuulemisen yhteydessä.

Keski-Suomen ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuuri –vastuualueen naapurin kuuleminen/lausunto 17.4.2025

Väyläviraston tiestötietojärjestelmän mukaisessa osoitejärjestelmässä maa-ainesten ottamisen suunnitelma-alueen maantiehen 16759 rajautuva sijainti on: 16759/1/noin 3165–3275/vasen. Maantiehen 16761 rajautuva suunnitelma-alueen sijainti on: 16761/1/ noin 4760-5000/vasen.

Väyläviraston tiestötietojärjestelmän mukaan ottamisalueen kohdalla maantie 16759 on sorapäälysteinen ja valaisematon, nopeusrajoitus on yleisrajoitus 80 km/h. Liikennemäärä (KVL) on viimeisimmän laskennan mukaan ollut noin 70 ajoneuvoa/vuorokausi. Maantie 16761 on ottamisalueen kohdalla sorapäälysteinen ja valaisematon, nopeusrajoitus on yleisrajoitus 80 km/h. Liikennemäärä (KVL) on viimeisimmän laskennan mukaan ollut noin 180 ajoneuvoa/vuorokausi. Maanteiden 16759 ja 16761 suoja-alue ulottuu 20 metrin etäisyydelle maantien keskilinjasta. Rakennusta ei saa pitää maantien suoja-alueella (Laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä 44 §).

Maantien suoja- ja näkemäalueella ei saa pitää sellaista varastoa, aittaa taikka muuta rakennelmaa tai laitetta, josta tai jonka käytöstä voi aiheutua vaaraa liikenneturvallisuudelle tai haittaa tienpidolle. Maantien suoja- ja näkemäalueella ei saa muuttaa maanpinnan muotoa eikä tehdä ojitusta tai muuta kaivutyötä siten, että muutoksesta voi aiheutua vaaraa liikenneturvallisuudelle tai haittaa tienpidolle (Laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä 46 §).

Kun alueelle sijoitettavaksi suunnitellut rakennukset tai rakennelmat ja ottoalueen rajat sijoittuvat maanteiden suoja- ja näkemäalueen ulkopuolelle, ei Keski-Suomen ELY-keskuksen Liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualueella ole huomautettavaa alueen sijainnista.

Jos kaivualue tai ottoalueen reunoille läjitettävät alueelta kuoritut pintamaat ulottuvat suoja-alueelle, tulee työlle hakea poikkeamislupa Pirkanmaan ELY-keskuksesta. Suoja-alueelle rakentamisen poikkeamisluvan hakuohjeet löytyvät ELY-keskuksen verkkosivuilta <https://www.elykeskus.fi/suoja-ja-nakemaalueelle-rakentaminen>.

Keski-Suomen ELY-keskus suhtautuu kielteisesti hulevesien ja puhdistettujen jätevesien johtamiseen maantien sivuojaan. Alue sijaitsee Sirkkaharjun 2-luokan pohjavesialueella (0977451).

Kulkuyhteydet

Maa-ainesten ottamissuunnitelman suunnitelmaselostuksen mukaan kulku ottamisalueelle tulee Haapasuo-Vatia maantieltä (16759) olemassa olevasta liittymästä olemassa olevaa tietä pitkin.

Korkeakoskentien kautta kuljetetaan mahdollisesti pieniä määriä maa-aineksia ja tätä varten haetaan tarvittaessa erikseen liittymälupa kuljetuksille.

Suomen Väylät karttapalvelun mukaan maantieltä 16759 on kulkuyhteys ottamisalueelle tieosoitteessa 16759/1/3134/vasen olevan maantieliittymän kautta. Suomen Väylät karttapalvelun mukaan liittymän inventointiin perustuva käyttötarkoitus on: Maa-ainesten ottopaikka. Liittymä sijaitsee kiinteistön 410-408-8-28 alueella, liittymän ja kiinteistön läpi kulkevan tien käyttöoikeus tulee varmistaa.

Pöly ei saa haitata liikennettä tai vaarantaa maantien liikenneturvallisuutta. Mikäli maantielle 16759 tai 16761 kulkeutuu silmin havaittavaa pölyä, tulee toiminta keskeyttää ja ryhtyä riittäviin toimenpiteisiin pölyämisen estämiseksi.

Keski-Suomen ELY-keskuksen Liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualueella ei ole muuta huomautettavaa maa-ainesten ottamisalueen liikennejärjestelyistä.

Keski-Suomen ELY-keskuksella ei tällä hetkellä ole tiedossa tienpidon suunnitelmia tai parannustoimenpiteitä maanteille 16759 tai 16761 lausuntopyynnön mukaisella kohdalla.

Laukaan vapaa-aikapalveluiden lausunto 23.4.2025

Laukaan kunnassa Metsoreitti on tärkeä osa kuntalaisten virkistystoimintaa, ja se on suunniteltu ja rakennettu turvalliseksi kulkureitiksi kesäisin jalkapatikointia ja pyöräilyä varten sekä talvisin hiihtoa varten. On ensiarvoisen tärkeää, että reitin käyttö tai turvallisuus ei vaarannu maa-ainesotoista johtuen.

Vapaa-aikapalvelut pyytää huomioimaan lupakäsittelyssä seuraavat asiat:

Ulkoilureitin turvaaminen: Maa-ainesoton ja pintamaiden läjitysalueen rakentamisen aikana on huolehdittava Metsoreitin turvallisuudesta siten, että reitin sijaintia ei tarvitse muuttaa ja reitin turvallisuuskriteerit täyttyvät koko työmaan ja maa-ainesoton ajan. Mikäli toimenpiteet aiheuttavat reitille vaurioita, tulee reitti saattaa takaisin asianmukaiseen kuntoon.

Turva-alueet: Metsoreitin ja uuden ottoalueen välinen suoja-/turva-alue tulee säilyttää riittävän leveänä ja turvallisena. Turva-alueen mitoituksessa tulee huomioida sekä nykyinen käyttö että mahdollinen lisääntyvä käyttö tulevaisuudessa.

Läjitysalueen hallinta: Pintamaiden läjitysalue tulee toteuttaa niin, että se ei vaaranna reitin turvallisuutta eikä aiheuta maamassojen leviämistä reitin puolelle. Läjitysalue tulee suunnitella ja rakentaa siten, että mahdolliset sortumat, eroosio tai muut vaaraa aiheuttavat tilanteet estetään tehokkaasti.

Reitin käytön turvallisuus: On tärkeää, että kaivuu- ja maansiirtotöiden aikana reitin käyttäjien turvallisuus pystytään takaamaan. On varauduttava tarvittaessa ajallisiin tai alueellisiin rajoituksiin, jotka suojaavat reitin käyttäjiä mahdollisilta vaaratilanteilta työskentelyn aikana. Läjitysalueen ja muun maa-ainesoton rakentamisen aikana on kiinnitettävä erityistä huomiota reitin käyttäjien turvallisuuteen tarvittaessa aitaamalla, opastamalla ja varoittamalla asianmukaisesti työmaa-alueen läheisyydessä.

Laukaan vapaa-aikapalvelut korostaa Metsoreitin merkitystä kuntalaisten virkistys- ja liikuntamahdollisuuksien kannalta ja pitää tärkeänä, että reitin käytettävyyttä ja turvallisuutta turvataan kaikissa maa-ainestoinnin vaiheissa.

Keski-Suomen ELY-keskuksen lausunto 5.5.2025

Luonnon-, maiseman- ja vesiensuojelulliset näkökohdat

Suunnitellulla ottoalueella ei ole luonnonsuojelualueita tai muita ELY-keskuksen tiedossa olevia luonnon- ja maisemansuojelun kannalta arvokkaita kohteita. Ottoalueesta 753 m luoteeseen, Korkeakoskentiehen rajautuen, on Hietasyrjänpää – Sirkkaharju Natura 2000 –alue (FI0900013).

Alue sijoittuu Sirkkasuon pohjavesialueelle (0977451, luokka II), joka on varattu Suolahden vedenhankintaa varten. Sirkkaharjulla on tehty pohjavesiselvityksiä vuosina 1995-1998. Putkivirtamittauksen mukaan kuntakansion pohjavesialuekartan pisteellä P31 on saatavissa 500...1000 m³/d erittäin hyvänlaatuista pohjavettä. Pisteellä P31 on kuitenkin tehtävä pitkäaikainen koepumppaus pohjaveden käyttöaikaisen laadun ja määrän varmistamiseksi. Myös tekopohjaveden muodostuminen saattaa olla alueella mahdollista. Tämä alustavasti tutkittu vedenottamon paikka, piste P31 sijaitsee noin 400 metriä pohjoiselta ottoalueelta luoteeseen.

ELY-keskuksen havainto pvp 2:sta 31.3.2025 oli + 117,31 m N₂₀₀₀.

Yhteenveto

Ottaen huomioon luonnon-, maiseman- ja vesiensuojelulliset näkökohdat, Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ilmoittaa pitävänsä mahdollisena maa-aineksen ottamista asiakohdassa mainitulta alueelta. Ottotoiminnassa tulee noudattaa seuraavia ohjeita:

- Alin sallittu ottotaso on ottoalueella suunnitelman mukaisesti +124 m N₂₀₀₀, kuitenkin vähintään 4 metriä ylimmän pohjavesipinnan yläpuolella. Ottotason alapuolisia massanvaihtoja tai pohjaveden asemaa muuttavaa kaivua ei sallita.
- Valvonnan helpottamiseksi tulee alueelle asentaa riittävästi alinta ottotasoa osoittavia, selvästi näkyviä korkeusmerkkejä. Myös ottamis- ja kaivualueen rajat tulee merkitä selvästi maastoon. Merkinnot tulee tehdä ennen ottotoiminnan aloittamista. Lisäksi ottoalueelle tulee sijoittaa selkeä taulu, josta ilmenee mm. maa-ainesluvanhaltijan / urakoitsijan yhteystiedot ja luvan voimassaoloaika.
- Alueen länsipuolelle sijoitetusta havaintoputkesta (pvp 2) tulee havaita pohjavesipinnan korkeus neljä kertaa vuodessa (talvi, kevät, kesä ja syksy). Havaintotulokset ja havaintopäivä tulee merkitä havaintopäiväkirjaan. Tulokset on esitettävä kunnan maa-ainestenoton valvojalle kunkin vuoden tammikuun 31. päivään mennessä. Tiedot suositellaan toimitettavaksi samanaikaisesti ja samalla lomakkeella kuin tiedot otetuista maa-aineksista, jolloin ne voidaan tallentaa ympäristöhallinnon pohjavesitietojärjestelmään. Tällöin seurantatiedot ovat sähköisessä paikkatietojärjestelmässä niin luvanhaltijoiden kuin valvontaviranomaistenkin käytettävissä.
- Hankealueen sijaitessa pohjavesialueella tulee, pohjaveden pinnankorkeuden lisäksi, seurata pohjaveden laatua alueella sijaitsevasta näytteenottoon soveltuvasta pohjaveden havaintoputkesta. Alueelle tulee asentaa uusi pohjavesinäytteenottoon soveltuva putki (PEH tai PVC -putki, halkaisija on vähintään 50 mm. Havaintoputken siiviläosan tulee ulottua riittävän syvälle pohjavesivyöhykkeeseen, mielellään kallioon asti). Havaintoputken tiedot sisältävä putkikortti tulee toimittaa kunnan maa-ainesten oton valvojalle ja ELY-keskukselle. Pohjavesinäytteestä tutkitaan ennen toiminnan jatkamista, päätyttyä ja väli vuosina vuosittain väri, haju, pH, sähkönjohtavuus, happi, nitraatti, kloridi, sulfaatti, kalsium, magnesium, natrium, TOC, COD(Mn), kiintoaine sekä liukoiset metallit: arseeni, kromi, kupari, lyijy, nikkeli, sinkki, rauta ja mangaani. Lisäksi öljyhiilivedyt C10-C40.

- Poltto- ja voiteluaineiden sekä ympäristölle haitallisten kemikaalien varastointi alueella on kielletty. Alueella ei saa käyttää huonokuntoisia koneita tai ajoneuvoja. Autojen ja koneiden säilytys ja huolto on alueella kielletty, ellei ympäristön pilaantumisvaara ole poistettu asianmukaisilla tiloilla tai suojarakenteilla. Myös koneiden ja autojen tankkaus tulee järjestää siten, ettei siitä aiheudu öljy tai polttoainepäästöjen vaaraa. Lisäksi pohjaveden puhtaana säilymiseksi on huolehdittava siitä, että pohjavedelle vahingollisten aineiden käsittelyssä noudatetaan erityistä huolellisuutta ja varovaisuutta. Jos öljyä tai muuta pohja- ja pintaveden laatua vaarantavaa ainetta joutuu maaperään, on siitä välittömästi ilmoitettava Laukaan kunnan öljyvahinkojen torjuntaviranomaiselle sekä ryhdyttävä heti toimenpiteisiin vahingon leviämisen estämiseksi.
- Alue maisemoidaan suunnitelman mukaisesti. Alueen luiskat luiskataan kaltevuuteen 1:3. Alueen jälkitasauksessa, jälkiverhoilussa ja yleisessä siistimisessä ei saa käyttää pohjavettä vaarantavia materiaaleja. Pintamaat tulee varastoida kaivualueen ulkopuolelle siten, että ne voidaan käyttää maisemoinnin yhteydessä kasvualustan muodostamiseen.
- Maa-ainesten ottaminen ja alueen jälkihoitotoimenpiteet tulee tehdä vaiheittain ottamisen edistyessä. Vaiheittainen alueen maisemointitöiden tarkastus tulee tehdä kahden vuoden välein syksyisin, ensimmäinen kerran 30.9.2027 mennessä. Tarkastuksessa tulee olla läsnä luvanhaltija, kunnan maa-ainesoton valvoja sekä tarvittaessa ELY-keskuksen edustaja.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta ei ole jätetty muistutuksia tai mielipiteitä.

Hakijan vastine

Hakija ei ole toimittanut vastinetta.

Tarkastus

Alueelle on tehty viimeisin maa-aineslupan vuosittainen tarkastuskäynti 2024.

Tarkastusmuistio on liitetty hakemuksen asiakirjoihin.

ASIAN RATKAISU

Laukaan lupa- ja valvontalautakunta myöntää Maanrakennus & Kuljetus Anttonen Oy:lle maa-ainesten ottoluvan kiinteistöille Haapasuo 410-408-8-33 ja Haapasuon sora-alue 410-408-8-67 ottosuunnitelman ja annettujen lupamääräysten mukaisesti.

Maanrakennus & Kuljetus Anttonen Oy myönnetään maa-aineslain 21 §:n mukainen toiminnan aloittamislupa muutoksenhausta huolimatta.

LUPAMÄÄRÄYKSET

Yleiset määräykset

1. Tämän luvan mukainen kokonaisottomäärä on enintään 225 000 k-m³. Lupa on voimassa 10 vuotta julkaisupäivästä lähtien.
2. Kaivualueen rajat on merkittävä selkeästi maastoon ja alueelle on asennettava riittävästi alinta ottotasoa osoittavia, selvästi näkyviä korkeusmerkkejä. Ottamisalueelle tulee sijoittaa selkeä taulu, josta ilmenee maa-aineslupan haltijan/urakoitsijan yhteystiedot ja luvan voimassaoloaika.
3. Ottotoiminnassa syntyvät työnaikaiset jyrkät rintaukset tulee suojata näkyvin aitauksin, lippusiimoin tai vastaavin rakentein siten, että ulkopuolisten pääsy jyrkille rintauksille

estyy. Jyrkistä rintauksista tulee ilmoittaa kaivualueen reunamille sijoitettavin varoituskyltein. Merkinnot ja jyrkkien rintausten putoamissuojaukset on pidettävä jatkuvasti kunnossa.

Pölyämisen ehkäisy

4. Toiminnasta aiheutuvaa pölyämistä on tarvittaessa ehkäistävä esim. kastelun, kuormien peittämisen ja toimintojen sijoittelun avulla. Kasteluun saa käyttää ainoastaan vettä.

Pinta- ja pohjavesien suojele

5. Alin sallittu ottamistaso on haetun mukaisesti +124 m N₂₀₀₀, kuitenkin vähintään 4 metriä ylimmän havaitun pohjavesipinnan yläpuolella. Ottotason alapuolisia massanvaihtoja tai pohjaveden asemaa muuttavaa kaivua ei sallita.
6. Polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estettävä. Pohjavedelle vahingollisten aineiden käsittelyssä on noudatettava erityistä huolellisuutta ja varovaisuutta.
7. Poltto- ja voiteluaineiden sekä ympäristölle haitallisten kemikaalien varastointi alueella on kielletty. Alueella ei saa säilyttää tai käyttää huonokuntoisia koneita tai ajoneuvoja. Koneiden ja autojen tankkaus tulee järjestää siten, ettei valumia pääse ympäristöön. Autojen ja koneiden säilytys ja huolto on alueella kielletty, ellei ympäristön pilaantumisvaaraa ole poistettu asianmukaisilla tiloilla tai suojarakenteilla.

Saatavilla tulee olla riittävästi imeytysmateriaalia ja keräyskalustoa vahinkojen varalle.

8. Jos öljyä tai muuta pohja- ja pintaveden laatua vaarantavaa ainetta joutuu maaperään, on siitä välittömästi ilmoitettava Keski-Suomen pelastuslaitokselle ja Laukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, sekä ryhdyttävä toimenpiteisiin vahingon leviämisen estämiseksi.

Tarkkailu ja vuosiraportointi

9. Alueelle tulee asentaa uusi pohjavesinäytteenottoon soveltuva putki (PEH tai PVC –putki, jonka halkaisija on vähintään 50 mm). Havaintoputken siiviläosan tulee ulottua riittävän syvälle pohjavesivyöhykkeeseen. Havaintoputkista tulee ottaa ennen toiminnan jatkamista ja ottamisen päätyttyä pohjaveden laatu näyte, josta analysoidaan seuraavat parametrit: väri, haju, pH, sähkönjohtavuus, happi, nitraatti, kloridi, sulfaatti, kalsium, magnesium, natrium, TOC, COD(Mn), kiintoaine sekä liukoiset metallit: arseeni, kromi, kupari, lyijy, nikkeli, sinkki, rauta, mangaani ja öljyhiilivedyt C10-C40. Näytteenotto tulee tehdä sertifioidun näytteenottajan toimesta. Tarvittaessa valvontaviranomainen voi edellyttää lisänäytteenottoa.

Putkikortti ja analyysitulokset on toimitettava valvontaviranomaiselle ja ELY-keskukselle.

10. Alueelle sijoitetuista pohjaveden havaintoputkista tulee havaita pohjaveden pinnankorkeus neljä kertaa vuodessa (talvi, kevät, kesä ja syksy). Havaintotulokset ja havaintopäivä tulee merkitä havaintopäiväkirjaan. Pohjaveden pinnan korkeustiedot tulee toimittaa ympäristönsuojeluviranomaiselle tai vaihtoehtoisesti tallentaa ne suoraan NOTTO-järjestelmään tammikuun loppuun mennessä.
11. Otetun aineksen määrä ja laatu tulee ilmoittaa vuosittain ympäristönsuojeluviranomaiselle NOTTO-järjestelmän kautta tammikuun loppuun mennessä.

Alueen maisemointi ja jälkihoito

- 12.** Alue on muotoiltava maisemaan sopivaksi ja turvallisiksi. Luiskien muotoilu tulee tehdä suunnitelman mukaisesti vähintään kaltevuuteen 1:3. Alueen jälkitasauksessa, jälkiverhoilussa ja yleisessä siistimisessä ei saa käyttää pohjavettä vaarantavia materiaaleja.
- 13.** Puuston ja pintamaakerroksen poistaminen, maa-ainesten ottaminen ja alueen jälkihoitotoimenpiteet tulee tehdä mahdollisuuksien mukaan vaiheittain ottamisen edetessä. Kun otto- tai tukitoiminta päättyy lupa-aikana tietyltä rintaaukselta tai alueelta, tulee sen maisemointi- ja jälkihoitotyöt tehdä viipymättä.

Reunoille kasatut pintamaat tulee käyttää ottamisalueen maisemointiin. Maisemoidulle alueelle tulee istuttaa luontaisesti soveltuvaa puulajia noin 2500 kpl/ha ellei luontaista taimettumista ole tapahtunut. Maisemointi ja puuston istutus tulee suorittaa loppuun maa-ainesluvan voimassaoloaikana.

Muut lupamääräykset

- 14.** Luvanhaltijan on pyydettävä ennen ottamistoiminnan aloittamista Laukaan ympäristönsuojelua suorittamaan aloitustarkastus, jossa lupaehto 2 todetaan asianmukaisesti järjestetyiksi. Lopputarkastus tehdään luvanhaltijan pyynnöstä, kun alueen jälkihoito- ja maisemointityöt on suoritettu.
- 15.** Metsoreitin läheisyys tulee huomioida toiminnassa. Ottotoiminta ja pintamaiden läjitys tulee toteuttaa siten, ettei niistä ole haittaa reitille ja sen käyttäjille. Ottoalueen ja reitin väliin tulee asentaa varoituskylttejä sekä tarvittaessa aita, lippusiimaa, huomionauhaa tai vastaavaa siten, että tahaton kulku reitiltä ottoalueelle estyy.
- 16.** Alueelle mahdollisesti muodostuvat törmäpääsky-yhdyskunnat tulee ottaa huomioon maa-ainesten oton yhteydessä. Luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettujen lajien pesien hävittäminen on kiellettyä pesimäkauden aikana ja tahallinen häiritseminen erityisesti lisääntymisaikana on kiellettyä. Jälkihoitoa tehtäessä mahdollinen pesimäalue voidaan jättää luiskamatta suojaamalla alueelle jätettävät rintaaukset kestävällä ja tukevalla aidalla.
- 17.** Alueelle levinneet Euroopan unionin luetteloon kuuluvat tai kansallisesti merkitykselliset haitalliset vieraslajit tulee alueelta tunnistaa, asianmukaisesti hävittää tai niiden leviäminen estää. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava, ettei maa-aineksen tai käytettävien työkalujen mukana pääse leviämään vieraslajeja.
- 18.** Luvan haltijan tulee huolehtia alueen yleisestä siisteydestä.

LUPAMÄÄRÄYSTEN PERUSTELUT

Yleiset perustelut ja vastaukset lausuntoihin, muistutuksiin ja mielipiteisiin

Maa-aineslain 6 §:n mukaan lupa aineiden ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottosuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa laissa säädettyjen rajoitusten kanssa, kun lisäksi otetaan huomioon annetut lupamääräykset. Ottamissuunnitelmaa ja tässä päätöksessä annettuja lupamääräyksiä noudattaen ottamistoiminta ei ole maa-aineslain 3 §:n vastaista.

Maa-aineslain 3 §:n mukaisesti: *ottamisesta ei saa aiheutua 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista; 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista; 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia*

luonnonolosuhteissa; tai 4) tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa. Alueella, jolla on voimassa asemakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuva.

Maa-aineksia ei saa ilman erityistä syytä ottaa meren tai vesistön rantavyöhykkeellä, ellei aluetta ole asemakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa osoitettu tätä tarkoitusta varten.

Ottamispaikat on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-ainesesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Yleisperustelut luvan myöntämiselle

Hakemuksessa esitettyjen tietojen ja myös aiemman lupakäsittelyn perusteella maa-ainesluvan myöntämisen edellytykset täyttyvät. Alueella ei ole maa-aineslain tarkoittamaa erikoista luonnonesiintymää eikä suunnittelualueella ole tiedossa luonnon- tai maisemansuojelun kannalta arvokkaita kohteita. Toiminta ei aiheuta huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa. Alueella ei ole yleis- tai asemakaava eikä se sijoitu ranta-alueelle. Haettu maa-aineslupa sijoittuu osittain jo ottotoimintaan avatulle alueelle. Pohjaveden suojaamiseksi on annettu tarvittavat määräykset. Alimman ottotason ja pohjaveden pinnan tason väliin jää vähintään 4 metrin suojakerrospaksuus. Annetut lausunnot on huomioitu soveltuvin osin lupapäätöksessä.

Perustelut päätökseen toiminnan aloittamisesta ennen lainvoimaisuutta

Maa-aineslain 21 §:n mukaan lupaviranomainen perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, luvan hakijan pyynnöstä lupapäätöksessä määrätä, että ainesten ottaminen voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen, jos hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa.

Alue on osittain vanhaa avattua ottoaluetta. Ottoalue on ennallistettavissa, joten toiminnan aloittaminen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

Yksityiskohtaiset perustelut

Lupamääräykset 1-3 on annettu valvonnan, yleisen turvallisuuden, luvanhakijan omavalvonnan ja selvillä olovelvollisuuden toteutumiseksi. Maastomerkinnöillä ja putoamissuojauksilla helpotetaan valvontaa sekä varmistetaan, että toiminta on ottamissuunnitelman rajausten mukaista ja turvallista.

Lupamääräys 4 on annettu mahdollisten pölyhaittojen torjumiseksi.

Lupamääräykset 5-8 on annettu pinta- ja pohjavesien ja maaperän suojelemiseksi ja niiden pilaantumisen ehkäisemiseksi sekä luvanhakijan omavalvonnan ja selvillä olovelvollisuuden toteuttamiseksi.

Lupamääräykset 9-11 on annettu seurannan ja omavalvonnan toteutumiseksi. Pohjaveden korkeuden säännöllisen tarkkailun avulla varmistetaan siitä, että pohjaveden pinnan päälle jää vähintään neljän metrin paksuinen suojakerros maa-ainesta. Alinta ottotasoa on

nostettava, mikäli pohjavesitarkkailun tulokset sitä edellyttävät. Ottotoiminnan sijoituessa pohjavesialueelle tulee myös pohjaveden laatua tarkkailla ympäristöministeriön ohjeistuksen mukaisesti. Määrättyjen näytteenottojen lisäksi myös lisänäytteenottoon voidaan velvoittaa, jos siihen on tulosten perusteella aihetta. Pohjaveden laatu voidaan selvittää luotettavasti uudesta riittävän syvälle asennetusta pohjavesiputkesta. ELY-keskus on lausunnossaan edellyttänyt uuden pohjavesiputken asentamista.

Lupamääräykset 12 ja 13 on annettu jälkihoitotoimenpiteiden toteutumisen varmistamiseksi ja alueen sopeuttamiseksi ympäröivään maisemaan. Maisemointitöiden eteneminen tulee tarkastettavaksi vuosittaisten valvontakäyntien yhteydessä.

Lupamääräys 14 on annettu valvonnan, luvanhakijan omavalvonnan ja selvilläolovelvollisuuden toteutumiseksi.

Lupamääräys 15 on annettu sen vuoksi, että kulkeminen viereisellä ulkoiluun käytettävällä Metsoreitillä on turvallista. Määräyksellä on huomioitu Laukaan vapaa-aikapalveluiden lausunto.

Lupamääräys 16 on annettu sen varmistamiseksi, että alueelle mahdollisesti pesiytyvät ja uhanalaiset (uhanalaisuusluokka EN=erittäin uhanalainen/2019) törmäpääsky-yhdyskunnat huomioidaan ottotoiminnan ja maisemoinnin aikana.

Lupamääräys 17 Toimijan velvollisuus on estää haitallisten vieraslajien leviäminen, mikä edistää luonnon monimuotoisuuden säilymistä. Haitallisten vieraslajien leviämisen estäminen ja hävittäminen on Euroopan unionissa viety lainsäädännön tasolle, jota kaikkien EU:n jäsenvaltioiden on noudatettava. Kansallisesti merkittävistä vieraslajeista on EU-lainsäädäntöön pohjautuvat kansalliset säädökset.

Lupamääräys 18 varmistaa, ettei alueelle synny roskaantumista tai epäsiisteyttä.

LUVAN VOIMASSAOLO

Lupapäätös on voimassa 10 vuotta päätöksen julkaisupäivästä lukien.

KORVATTAVA PÄÄTÖS

Tämä lupa korvaa lainvoimaiseksi tullessaan kaavoitus ja rakennuslautakunta 22.2.2017 § 23 myöntämän maa-ainesluvan.

VAKUUS

Luvanhaltijan tulee asettaa ennen ottamistoiminnan aloittamista Laukaan ympäristönsuojeluviranomaiselle maa-aineslain 21§:n mukaisen toiminnan aloittamisluvan osalta **15 500** euron vakuus (5000 €/ha, 3,1 ha), joka muuttuu varsinaiseksi vakuudeksi, kun lupapäätös on saanut lainvoiman ja valvontaviranomainen on hyväksynyt päätöksen mahdollisesti edellyttämät muutokset loppuun suoritetuksi.

Luvanhaltijan on haettava vakuuksille erillinen ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksymispäätös ennen ottamistoiminnan aloittamista. Luvanhaltija vastaa siitä, että 11 §:n toiminnan osalta vakuus on kaikissa tapauksissa voimassa siihen saakka, kunnes kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on hyväksynyt lupamääräysten mukaiset jälkihoitotoimenpiteet suoritetuiksi, jonka jälkeen vakuus vapautetaan. Ympäristönsuojeluviranomainen pidättää itsellään oikeuden tarkistaa vakuuden suuruutta kustannustason nousua vastaavasti.

TARKASTUS- JA VALVONTAMAKSU

Ottamissuunnitelman maa-ainestaksan mukainen tarkastusmaksu on **3 375 €** (15€/1000 m³ eli 15€x225). Maa-aineslain 21 §:n mukainen aloittamisoikeuden käsittelymaksu lupa-asian käsittelyn yhteydessä on **300 €**. Naapurin kuuleminen laskutetaan maa-ainestaksan mukaisesti. Maksut laskutetaan erikseen jälkikäteen.

Luvanhaltija maksaa ympäristönsuojeluviranomaiselle vuotuisen ottamistoiminnan valvontamaksun kulloinkin voimassa olevan maa-ainestaksan mukaisesti. Ensimmäinen valvontamaksu on **1 125 €** (5€/1000 m³ eli 5€x225).

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maa-aineslaki (555/1981) 1, 3, 4, 5, 5a, 6, 7, 10-13, 19, 20, 21, 23, 23a §

Maa-ainesasetus (926/2005) 1-4, 6-9 §

Laukaan ja Hankasalmen kuntien maa-aineslupa- ja valvontaviranomaisen taksa

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Laukaan lupa- ja valvontalautakunta tiedottaa päätöksestä julkisella kuulutuksella Laukaan kunnan verkkosivuilla (www.laukaa.fi).

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen (Mal 20 §). Valitusaika päättyy **4.7.2025**. Valitusosoitus on liitteenä.

JAKELU

Päätös

Maanrakennus & Kuljetus Anttonen Oy
Keski-Suomen ELY-keskus (Y- ja L -vastualueet)
Laukaan vapaa-aikapalvelut

LIITTEET

Valitusosoitus
Nyky- ja lopputilannekartat ja leikkauskuvat